

NVE

Skanska Norge AS
Postboks 1175 Sentrum
0107 OSLO

Vår dato: 16.12.2025

Vår ref.: 202517498-8 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Vannuttak til tunneldriving for E6 Megården - Sommerset er ikke konsesjonspliktig - Sørfold kommune i Nordland fylke

Vi viser til melding av 09.10.2025 om vannuttak til tunneldriving i forbindelse med utbygging av E6 Megården-Sommerset. NVE har gjort en konsesjonspliktavurdering av tiltaket. Først i brevet finner du vårt vedtak og informasjon om hva du må gjøre videre. Deretter kan du lese om tiltaket og vår vurdering av dette.

NVEs vedtak

NVE vedtar at vannuttak til tunneldriving for E6 Megården - Sommerset ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 18.

Dette vedtaket er gyldig i tre år.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang. Klagefrist settes til **20.01.2026**.

Forutsetninger for vedtaket

- Tiltaket skal gjennomføres i samsvar med framlagte planer.
- Selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig, må dere planlegge og utføre tiltaket slik at det er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser i vassdraget.
- Det skal slippes minstevannføring minst tilsvarende alminnelig lavvannføring, oppgitt i meldingen til **2,9 l/s** ved Torkelseng, **25,9 l/s** fra Gyltvikvatnet og **94,4 l/s**, ved Kvarvelva forbi inntaket. Dersom tilsiget er mindre enn fastsatt minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Det skal etableres et arrangement for minstevannføring.

Hva må du gjøre videre?

- Dette vedtaket er ikke en tillatelse til bygging. Dere må ta kontakt med andre myndigheter for å få de **nødvendige tillatelser**. Aktuelle myndigheter kan være:
 - **Kommunen** for avklaring etter plan- og bygningsloven
 - **Statsforvalteren** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (anadrom strekning og vassdrag med kreps) og eventuell søknad om dispensasjon fra kravet om kantvegetasjon i vannressursloven § 11

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

- **Fylkeskommunen** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (ikke anadrom strekning) og kulturminneloven

Lista er ikke uttømmende.

- Avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.
- Dersom dere endrer planene for tiltaket bør de sendes til NVE for ny vurdering.

Orientering om tiltaket

Skanska AS planlegger å ta ut vann til tunneldriving fra tre punkter i Sørfold kommune. Se tabell og kart under for detaljer.

Skanska har beskrevet at vannet skal tas ut med pumper som legges i eksisterende kulper i vassdragene. Det skal ikke graves i vassdraget i forbindelse med etablering av pumper eller vannuttak. Pumpene skal installeres med pumpegitter slik at fisk og yngel ikke trekkes inn i pumpene.

Skanska har oppgitt minstevannføring i meldingen, og at vannuttak ikke skal skje utover oppgitt minstevannføring. For å sikre at minstevannføring opprettholdes har de planlagt å montere vippekar nedstrøms uttakene for å overvåke vannføringen under tørre forhold. Nedbørsmengden overvåkes med værmeldingen. Eventuelt vil de måle vannføring ved hjelp av 10-litersbøtte og stoppeklokke, som beskrevet i vedlegg til meldingen. Ved Torkelseng er det planlagt å utjevne vannuttaket ved hjelp av eksternt magasin på 10000 l, slik at vannuttaket fordeles over døgnet og ikke kun i timene med boring.

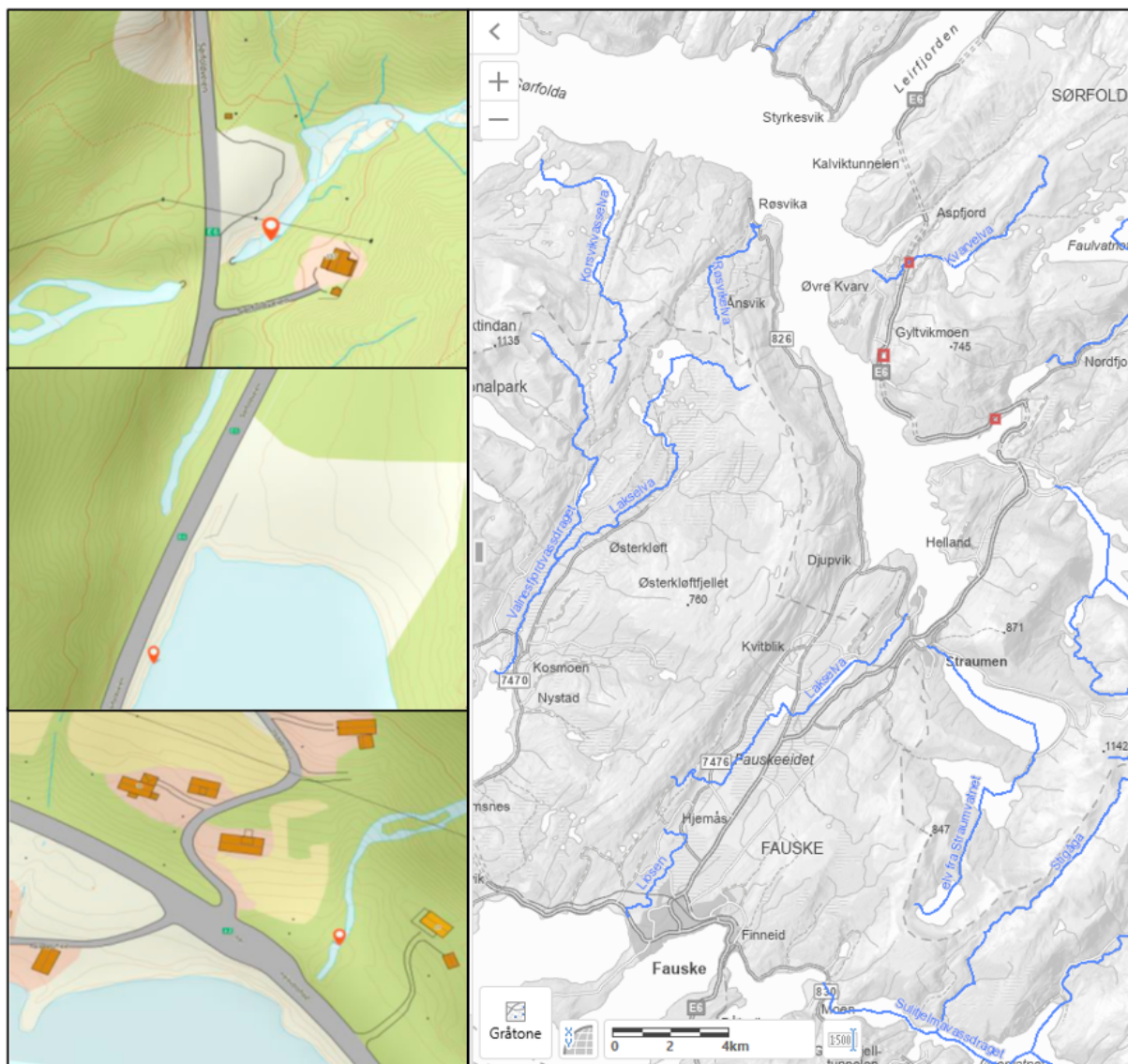
Vannuttak tunneldriving – hoveddata

TILSIG		Torkelseng	Gyltvikvatnet	Kvarvelva
Nedbørfelt	km ²	0,7	3,2	14,3
Middelvannføring	l/s	30,7	161,9	740,7
Alminnelig lavvannføring	l/s	2,9	25,9	94,4
Planlagt minstevannføring sommer (1/5-30/9)	l/s	4,3	14,7	80,1
Planlagt minstevannføring vinter (1/10-30/4)	l/s	2,9	17,9	62,9
VANNUTTAK				
Inntaksmagasinetts volum	m ³		0,2km ²	
Lengde på berørt elvestrekning	m	25	5200	2200
Gjennomsnittlig vannuttak	l/s	1,4	1,4	1,4
	l/t	5000	5000	5000
Maksimalt vannuttak	l/s	3,7	3,7	3,7
	l/t	13000	13000	13000
Oppstart uttak		Mai 2026	Des. 2025	Jan 2026
Avslutning uttak		Nov. 2026	Feb. 2027	April 2028

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur: De tre uttakspunktene er markert med rød nål i kartutsnittene til venstre. Rød firkant i kartet til høyre viser plasseringen av de tre uttakene i større perspektiv. Fra nederst/sør; Torkeleng, Gyltvikvannet og Kvarvelva.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Hva har høringspartene uttalt?

Meldingen er sendt **Sørfold kommune**, **Nordland fylkeskommune** og **Statsforvalteren i Nordland** på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Sørfold kommune uttaler i brev datert 03.12.2025

1. Planstatus og arealformål (LNF-A og LNF-B)

Arealformålet for uttakspunktene i Kommuneplanens arealdel, vedtatt 31.09.2010 er:

- *Torkelseng: LNF-A*
- *Kvarvelva: LNF-A*
- *Gyltvikvannet: LNF-B*

Vurdering av LNF-A

LNF-A-områdene har som hovedformål å ivareta landbruk, natur og friluftsliv og begrense permanente tekniske inngrep. Tiltaket vurderes likevel som akseptabelt innenfor formålet fordi:

- *det er midlertidig, begrenset til anleggsperiode*
- *det ikke innebærer graving eller varige terrenginngrep*
- *pumper plasseres i eksisterende kulper uten tiltak i selve vassdraget*
- *tiltaket er en nødvendig del av et statlig regulert samferdselsprosjekt*
- *terreng og kantsoner kan tilbakeføres uten varige spor Kommunen vurderer at tiltaket ikke endrer eller svekker områdets funksjon som LNF-A, og derfor kan tillates innenfor gjeldende plan.*

Vurdering av LNF-B

I LNF-B-områder åpnes det for en noe større fleksibilitet, og midlertidige tiltak kan vurderes dersom de ikke reduserer natur-, landbruks- eller friluftsverdi. Vannuttaket ved Gyltvikvannet vurderes som fullt ut forenlig med formålet.

2. Vannmiljø og hydrologiske forhold

Tiltakshaver har beregnet lavvannføringsdata for de tre vassdragene (Vedlegg - Melding om vannuttak i tre vannforekomster i forbindelse med utbygging av E6 Megården–Sommerset i Nordland fylke - nve.no):

Torkelseng:

- *5-persentil sommer: 4,27 l/s*
- *5-persentil vinter: 2,94 l/s*

Gyltvikvatnet:

- *5-persentil sommer: 14,72 l/s*

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kvarvelva:

- *Alminnelig lavvannføring: 94,38 l/s*

Selv ved maksimalt uttak på 3,69 l/s vil uttaket utgjøre:

- *En liten del av vannføringen i Torkelseng*
- *En meget liten del av vannføringen i Gyltvikvannet*
- *En tilnærmet ubetydelig del av vannføringen i Kvarvelva*

Avbøtende tiltak

- *pumpe i eksisterende kulper*
- *pumpegitter for å hindre skader på fisk*
- *overvåking av vannføring med vippekar og ved manuelle målinger*
- *10 000 L buffertank ved Torkelseng som ekstra sikring ved lav vannføring*
- *ingen tiltak som påvirker bunnsubstrat eller kantvegetasjon*

Kommunen vurderer disse tiltakene som gode, relevante og tilstrekkelige.

3. Naturmangfold

Kunnskapsgrunnlaget viser at:

- *ingen av de tre vassdragene er anadrome*
- *stasjonær ørret forekommer i Gyltvikelva og nedre del av Kvarvelva*
- *vannuttaket er begrenset, kortvarig og gjennomføres med avbøtende tiltak*
- *tiltaket medfører ingen varige inngrep i naturtyper, kantsoner eller vannløp*

Naturmangfoldloven §§ 8–12

Kommunen vurderer at prinsippene om:

- *kunnskapsgrunnlag*
 - *føre-var*
 - *økosystemtilnærming*
 - *samlet belastning*
 - *miljøforsvarlige driftsmetoder*
- er ivare tatt.*

Samlet belastning vurderes som svært liten, også sett i sammenheng med øvrige anleggsarbeider i E6-utbyggingen.

4. Friluftsliv

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

KU Friluftsliv viser at uttakspunktene ikke ligger i områder med registrerte friluftsverdier av høy lokal eller regional betydning. Det forventes ikke at tiltaket reduserer tilgjengelighet, opplevelseskvalitet eller bruk av nærområdene. Eventuelle midlertidige installasjoner vil ha ubetydelig påvirkning på friluftslivet.

5. Kulturminner

Ingen kjente kulturminner berøres av vannuttakene. Det vurderes ingen konflikt med kulturminneinteresser. Vanlig aktsomhetsplikt gjelder.

6. Vurdering av konsesjonsplikt etter vannressursloven

Sørfold kommune vurderer samlet at:

- *tiltaket er tidsavgrenset og skånsomt*
- *uttaket utgjør en svært liten andel av vannføringen*
- *minstevannføring er ivaretatt gjennom avbøtende tiltak*
- *tiltaket ligger innenfor gjeldende arealformål (LNF-A og LNF-B)*
- *det ikke gjennomføres varige inngrep i vassdrag eller terreng*
- *påvirkningen på biologisk mangfold og friluftsliv vurderes som minimal*

På denne bakgrunn mener Sørfold kommune at tiltaket ikke utløser konsesjonsplikt etter vannressursloven § 8. NVE gjør den endelige vurderingen.

7. Anbefalte vilkår ved eventuell godkjenning

Kommunen anbefaler at NVE vurderer følgende vilkår:

- *1. Kontinuerlig logging av uttaksmengder gjennom hele perioden.*
- *2. Dokumentert overvåking av vannføring, også vinterstid.*
- *3. Varslingsplikt til kommune og NVE ved lav vannføring eller avvik.*
- *4. Sikring av pumpeinstallasjoner mot skade på fisk, bunnhabitat og kantsoner.*
- *5. Tilbakeføring av terreng og adkomstspor etter endt bruk.*
- *6. Driftsinstruks for pumpegitter, målerutiner og tankbruk skal foreligge før oppstart.*

Konklusjon

Sørfold kommune har ingen innsigelser til at vannuttaket gjennomføres slik det er beskrevet av tiltakshaver. Tiltaket vurderes som forsvarlig, midlertidig og godt tilpasset de lokale natur- og miljøforholdene. Vannuttaket kommer ikke i konflikt med gjeldende arealformål og vurderes å ha minimal påvirkning på naturmangfold, friluftsliv og kulturmiljø.

Nordland Fylkeskommune uttaler i brev datert 02.12.2025:

Vannforvaltning

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

For å kunne informere om status i forhold til vannforskriften, benyttes databasen Vann-Nett som del av kunnskapsgrunnlaget.

De berørte vannforekomstene er registrert i Vann-Nett med følgende informasjon om miljøtilstand, miljømål, påvirkninger og tiltak:

Tørrvika nord bekkefelt 166-100-R:

- *Miljømål: god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand*
- *God økologisk tilstand, men det mangler informasjon om hva tilstanden er basert på (ingen undersøkelser)*
- *Ikke klassifisert kjemisk tilstand*
- *Ingen registrerte påvirkninger*

Kvarvelva og Gyltvikelva bekkefelt 166-101-R:

- *Miljømål: god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand*
- *God økologisk tilstand, men det mangler informasjon om hva tilstanden er basert på (ingen undersøkelser)*
- *Ikke klassifisert kjemisk tilstand*
- *Ingen registrerte påvirkninger*

Kvarvelva 166-14-R:

- *Sterkt modifisert vannforekomst grunnet vannkraft*
- *Miljømål: godt økologisk potensial og god kjemisk tilstand*
- *Godt økologisk potensial, men det mangler informasjon om hva tilstanden er basert på (ingen undersøkelser)*
- *Ikke klassifisert kjemisk tilstand*
- *Middels grad påvirket av hydrologiske endringer uten minstevannføring. Ifølge kommentar i Vann-Nett: Kvarvelva oppstrøms utløpet av kraftverket er trolig tilnærmet tørrlagt store deler av året. Nedstrøms kraftverket vil vannføringen trolig variere mye avhengig av hvordan kraftverket kjøres.*

Ifølge høringsdokumentene er det antatt stasjonær ørret i Gyltvikelva og deler av Kvarvelva nedstrøms uttakssonen.

Fylkeskommunen mener at kunnskapsgrunnlaget om dagens miljøtilstand i vannforekomstene er mangelfullt. Fylkeskommunen kan ikke se at det er gjort en konkret beskrivelse av vannuttakenes virkning for miljøtilstanden i berørte vannforekomster. Dette gjør det vanskelig å informere om status i forhold til vannforskriften.

Vannforskriften § 12 skal vurderes når det skal fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan medføre at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes. Fylkeskommunen forutsetter at NVE som ansvarlig myndighet foretar en vurdering av tiltaket opp mot vannforskriften.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Dette er NVEs vurdering av tiltaket

En konsesjonspliktavurdering er en enkel forhåndsvurdering av om tiltaket kan være til ulempe for noen allmenne interesser knyttet til vassdraget. Fordeler med tiltaket er ikke en del av vurderingen.

Hydrologi

Uttakspunktet ved Torkelseng har et nedbørfelt på 0,7 km² og ei middelvannføring på 30,7 l/s ved det planlagte inntaket. Alminnelig lavvannføring er av søker satt til 2,9 l/s, noe som samsvarer med data hentet fra NEVINA. Planlagt minstevannføring er satt til 2,9 l/s om vinteren og 4,3 l/s om sommeren, som tilsvarer 5-persentilen for henholdsvis vinter og sommer. Ved Torkelseng utgjør det maksimale uttaket mer enn alminnelig lavvannføring og litt over 10 % av middelvannføringen. Her er det planlagt å bruke et magasin på 10000 l for å utjevne vannuttaket, som gir mindre sjanse for at det blir behov for maksimalt vannuttak. Nedbørfeltet er lite og NVE er usikre på om det er årssikker vannføring i bekken og derfor om tiltakshaver får nok vann dersom det er tørre perioder. Fraført strekning er kort, omtrent 25 meter der bekken går i kulvert under vegen til fjorden. Vi vurderer at vannuttaket får liten betydning på grunn av kort fraført strekning og usikkerhet om årssikker vannføring, så lenge planlagt minstevannføring på 2,9 l/s om vinteren og 4,3 l/s om sommeren overholdes.

Gyltvikvannet har et nedbørfelt på 3,2 km² og ei middelvannføring på 161,9 l/s ved det planlagte inntaket. Alminnelig lavvannføring er av søker satt til 25,9 l/s, noe som samsvarer med data hentet fra NEVINA. Planlagt minstevannføring er satt til 17,9 l/s om vinteren og 14,7 l/s om sommeren, som tilsvarer 5-persentilen for henholdsvis vinter og sommer. Vannuttaket gjøres fra Gyltvikvannet som har en overflate på 0,2 km², NVE kjenner ikke til dybdemålinger her, men vurderer at magasinvolumet er tilstrekkelig til at vannuttaket vil være ubetydelig og ikke gå ut over alminnelig lavvannføring fra Gyltvikvannet. Et maksimalt uttak på 13300 l/t i 4,5 timer pr dag, over 30 dager vil senke vannstanden med inntil 1 cm, hvis det ikke er tilsig av vann i perioden. NVE vurderer dette som innenfor normal variasjon i vannstand og at uttaket ikke vil gå ut over alminnelig lavvannføring, selv om søker har oppgitt minstevannføring som er lavere enn denne. Det er en forutsetning for vedtaket at alminnelig lavvannsføring til enhver tid er tilbake i vassdraget.

Uttakspunktet ved Kvarvelva har et nedbørfelt på 14,3 km² og ei middelvannføring på 740,7 l/s ved det planlagte inntaket. Alminnelig lavvannføring er av søker satt til 94,4 l/s, noe som samsvarer med data hentet fra NEVINA. Planlagt minstevannføring er satt til 62,9 l/s om vinteren og 80,1 l/s om sommeren, som tilsvarer 5-persentilen for henholdsvis vinter og sommer. Maksimalt vannuttak er planlagt til 3,7 l/s, dette utgjør 3,9 % av alminnelig lavvannføring og 0,5 % av middelvannføring. Av det NVE kan se fra kartutsnittet er uttaket plassert rett nedstrøms utløpet fra Kvarv kraftverk. Kraftverket er konsesjonsfritt og slipper ikke minstevannføring. Uttaket til tunneldriving er lite sammenliknet med vannføring i elva. Ved maksimalt uttak på 3,7 l/s vurderer NVE påvirkningen på alminnelig lavvannføring som ubetydelig, selv om strekningen med vannuttak forlenges og søker har oppgitt minstevannføring som er lavere enn denne. Det er en forutsetning for vedtaket at alminnelig lavvannsføring til enhver tid er tilbake i vassdraget.

De planlagte uttakene er så små at NVE vurderer de til å være ubetydelige i forhold til vannføringen i de aller fleste tilfeller. Vi minner likevel om vannressursloven § 10, som setter krav om at minst

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

alminnelig lavvannføring skal være tilbake i elva, med mindre det er gitt tillatelse til noe annet gjennom konsesjon.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven legger føringer for bærekraftig bruk av norsk natur og blir lagt til grunn når NVE vurderer meldingen. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5 er man avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8. Hvis kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig skal man bruke føre-var-prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Det er ikke utarbeidet rapport om biologisk mangfold i forbindelse med planene om vannuttak.

Søk i Artskart, Naturbase, lakseregisteret og elvemuslingbasen den 10.12.2025 viser at det ikke er kartlagt sårbare naturtyper eller arter knyttet til vassdragene som vil påvirkes negativt av de planlagte vannuttakene.

I artskart er det registrert ørret i Gyltvikvannet og bekken nedstrøms. Søker opplyser at det også er ørret i deler av Kvarvelva. Dette bekreftes også av Sørfold kommune. NVE har vurdert påvirkningen på vannstand og vannføring i Gyltvikvannet og Kvarvelva som ubetydelig, og vurderer at uttakene ikke er av en størrelse som vil endre forholdene for ørret. Pumpe og slange er planlagt med pumpegitter slik at fisk og yngel ikke trekkes inn i pumpen.

Kommunen og fylkeskommunen har i sine høringsuttalelser ikke opplyst om at det er andre verdier i vassdragene enn det som fremkommer av kartgrunnlaget. Fylkeskommunen mener at vurderingsgrunnlaget ikke er godt nok til å fatte vedtak i saken. NVE vurderer at vannuttakene ved Gyltvikvannet og Kvarvelva er så små at de ikke er egnet til å påvirke vanndekt areal, vanndybde eller strømningsforhold i vannforekomstene ut over normal variasjon, og at uttakene med stor sannsynlighet ikke vil påvirke livsgrunnlaget for noen arter. Ved Torkelseng vil vannuttaket utgjøre en større andel av vannføringen ved lavvann, men her er fraført strekning svært kort, går gjennom kulvert i dag, og hverken søker, databaser eller høringsparter har opplyst om at det er verdier av allmenn interesse i vassdraget.

Med bakgrunn i informasjon fra tiltakshaver, høringsuttalelser, søk i databaser og egne erfaringer vurderer NVE at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å vurdere konsesjonsplikt, jf. at kunnskapsgrunnlaget skal stå i forhold til saken sin karakter og sjanse for skade på naturmangfoldet. Ut ifra eksisterende kunnskap kan vi ikke se at det planlagte tiltaket vil føre til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold. Tiltaket vil etter NVE sitt syn ikke komme i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5.

Landskap og friluftsliv

NVE vurderer at vannuttakene er små i forhold til normalvannføring og dermed ikke vil påvirke vassdragene som landskapsbilde eller element for friluftsliv. Det er heller ikke planlagt vassdragsinngrep i forbindelse med vannuttakene, de nødvendige installasjonene for uttak blir midlertidig plassert uten at det skal graves i vassdraget.

Kulturminner

Databasen Kulturminnesøk viser at det ikke er kulturminner tilknyttet lokalitetene for vannuttak.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Naturfare

NVE vurderer at vannuttakene og plassering av pumper og slanger ikke påvirker risiko for naturfare siden det ikke er planlagt fysiske inngrep i vannstrengen.

Oppsummering og konklusjon

Skanska AS planlegger å ta ut vann til tunneldriving fra tre punkter i Sørfold kommune. De planlagte vannuttakene er svært små eller påvirker bare en kort strekning.

NVE mener derfor at vannuttak til tunneldriving fra Torkelseng, Gyltvikvannet og Kvarvelva ikke fører til slike ulemper for allmenne interesser at det trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Med hilsen

Silje Aakre Solheim
seksjonssjef

Ingvild Marie Dybwad
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Skanska Norge AS

Kopimottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Nordland fylkeskommune

SØRFOLD KOMMUNE

Skanska Norge AS - Olav With Aasgård

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.
Du kan anmode om utsatt iverksettelse av vedtaket	Du kan anmode om at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Klage på vedtak om samtykke til ekspropriasjon har utsettende virkning, med mindre det er truffet vedtak om noe annet.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32, 36 og 42.